

Proiectarea algoritmilor – Test scris 19.06.2014

Observații:

1. Nu este permisă consultarea bibliografiei.
2. Toate întrebările sunt obligatorii.
3. Fiecare întrebare/item este notată cu un număr de puncte indicat în paranteză.
4. Descrieți conceptele utilizate în răspunsuri.
5. Algoritmii vor fi descriși în limbajul Alk. Se admit extensii cu sintaxă inspirată din C++ (de exemplu, for, do-while, repeat-until, etc.). Pentru structurile de date utilizate (de exemplu, liste, mulțimi) se va preciza operațiile (fără implementare dacă nu se cere explicit) și complexitățile timp și spațiu ale acestora.
6. Nu este permisă utilizarea de foi suplimentare.
7. Timp de răspuns: 1,25 ore.
8. 1. În contextul algoritmului Knuth-Morris-Pratt (KMP) se consideră subiectul "bacbabababacab" și patternul "ababaca".

- a) [1] Să se calculeze funcția de eșec f pentru exemplul de mai sus. Explicați cum se calculează f .
- b) [0.5] Să se reprezinte funcția eșec ca un automat.
- c) [1] Să se explice cum se aplică algoritmul KMP pentru exemplul considerat. Câte comparații s-au efectuat?

Răspuns.

- a)
 $f[j] = k$ dacă și numai dacă $p_0 \dots p_{k-1}$ este de fapt cel mai lung prefix al lui p care se potrivește în p la poziția de sfârșit $j - 1$. Funcția f poate fi definită recursiv:

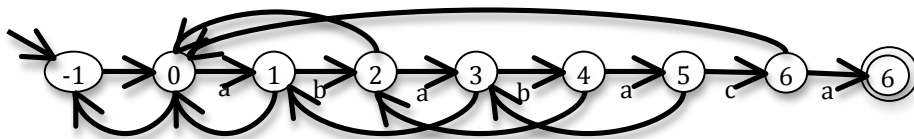
...

```

determinaF (p, m, f) {
    f[0] = -1;
    for (j = 1; j < m; j = j+1) {
        k = f[j-1];
        while ((k != -1) && (p[j-1] != p[k]))
            k = f[k];
        f[j] = k+1;
    }
}
    
```

	a	b	a	b	a	c	a
k	0	1	2	3	4	5	6
f[k]	-1	0	0	1	2	3	0

- b)

- c)

i poziția în subiect, j poziția în pattern:

Initial: $i = j = 0$

Pas 1: deoarece $s[0] \neq p[0]$ și $j \neq -1$, $j = f[0] = -1$

Pas 2: deoarece $j = -1$, $i = i+1 = 1$, $j = j+1 = 0$

Pas 3: deoarece $s[1] = p[0]$, $i = i+1 = 2$, $j = j+1 = 1$

Pas 4: deoarece $s[2] \neq p[1]$ și $j \neq -1$, $j = f[j] = 0$

Pas 5: deoarece $s[2] = p[0]$ și $j = 0$, $i = i+1 = 3$, $j = j+1 = 1$

Pas 6: deoarece $j = -1$, $i = i+1 = 3$, $j = j+1 = 0$

...

```

KMP(s, n, p, m, f) {
    i = 0;
    j = 0;
    while (i < n) {
        while (j != -1 && (p[j] != s[i]))
            j = f[j];
        if (j == m-1)
            return i-m+1; /* gasit p in s */
        else {
            i = i+1;
            j = j+1;
        }
    }
    return -1; /* p nu apare in s */
}
    
```

2. Se consideră următoarea problemă:

Intrare: un număr întreg x și o secvență de n numere întregi ordonate crescător $a_0 < a_1 < \dots < a_{n-1}$.

Ieșire: i cu $a_i = x$ dacă există un astfel de i , -1 altfel.

a) [1] Să se scrie un algoritm care caută *secvențial* x în secvența a . Procesul de căutare se termină dacă se găsește i cu $a_i > x$.

b) [0.25] Să se definească dimensiunea unei instanțe pentru problema de mai sus.

c) [0.5] Să se scrie care este cazul cel mai nefavorabil.

d) [0.5] Să se determine complexitatea timp în cazul cel mai nefavorabil (se va considera măsura uniformă).

e) [1] Să se determine complexitatea timp medie (se va preciza cum se calculează complexitatea medie în general, care sunt valorile posibile pentru complexitate, ce distribuție de probabilitate se consideră, care este formula de calcul pentru algoritmul descris la a)).

f) [0.5] Ce se poate spune despre complexitatea problemei.

Răspuns.

a)

```
pos(a, n, x) {
```

```
    i = 0;
```

```
    while (i < n-1 && a[i] < x) i = i+1;
```

```
    if (a[i] == x) return i;
```

```
    return -1;
```

```
}
```

b) Definiția teoretică: $g(p) = \text{lungimea instanței } p = \log x + \log a_0 + \dots + \log a_{n-1} + \log n$

În cazul când se considera măsura uniformă, se ia $g(p) = n = \text{numărul de elemente din tablou}$.

c) cazul cel mai nefavorabil este unul când $x \geq a_{n-1}$ deoarece în acest caz bucla while se execută de $n-1$ ori.

d)

initializare : 1 atribuire,

o buclă while: 2 comparații + 1 adunare + 1 atribuire,

final 1 comparație și returnarea.

În total: $1 + (n-1) \cdot 4 + 2 = 4 \cdot n + 7$.

Avem $4 \cdot n + 7 = O(n)$.

e)

- se consideră $T_A(p)$ ca variabilă aleatoare în care experiența este execuția programului și rezultatul execuției este timpul de execuție. $T_{med_A}(n)$ este media variabilei aleatoare $T_A(p)$ calculate pentru instanțele p cu $g(p)=n$. Avem $T_{med_A}(n) = \sum x_i q_i$, unde x_i sunt valorile posibile pentru $T_A(p)$, iar q_i probabilitatea cu care se obține x_i .

- valorile posibile pentru $T_A(p)$: $4 \cdot i + 3$, $i=0, \dots, n-2$ (cazul când $a_i \geq x$) și $4n+7$ (când $x \geq a_{n-1}$)

- probabilitatea ca x să apară în tablou = q ; rezultă că probab. ca x să nu apară în a este $1-q$ iar probabilitatea să apară pe poziția i este q/n .

- $T_{med_A}(n) = \sum (4 \cdot i + 3) \cdot q/n + (4 \cdot n + 7) \cdot (1-q)$

f) Algoritmul de mai sus arată că problema are complexitatea $O(n)$. Dar dacă se consideră un algoritm de căutare binară, atunci putem spune că are complexitatea $O(\log n)$. În modelul arborilor de decizie pentru căutare are complexitatea $\Omega(\log n)$.

Observație: La a) se cerea algoritmul de căutare secvențială. Unii au scris algoritmul de căutare binară, care nu este o soluție corectă și deci nu s-a punctat.

2. În contextul algoritmilor de programare dinamică.

a) [0.5] Să se enunțe problema distanței (de editare) dintre șiruri (DES).

b) [0.5] Să se descrie noțiunea de *stare* pentru DES.

c) [0.75] Să se explice cum se aplică *principiul de optim* pentru a obține relația de recurență.

d) [1] Să se explice cum este utilizat algoritmul de programare dinamică pentru a calcula secvența de lungime minimă care transformă "arca" în "bara".

Răspuns.

a)

Se consideră două șiruri $\alpha = a_1 \dots a_n$ și $\beta = b_1 \dots b_n$ formate cu litere dintr-un alfabet A . Asupra șirului α se pot face următoarele operații:

- Ștergere: $S(i)$ – șterge litera de pe poziția i ;
- Inserare: $I(i, c)$ – inserează litera c pe poziția i ;
- Modificare: $M(i, c)$ – înlocuiește litera de pe poziția i cu c .

Problema constă în determinarea unei secvențe de operații de lungime minimă care transformă pe α în β .

b)

$DS(\alpha_i, \beta_j)$ corespunzătoare transformării subșirului $\alpha_i = a_1 \dots a_i$ în $\beta_j = b_1 \dots b_j$ și prin $d[i, j]$ valoarea optimă $d(\alpha_i, \beta_j)$.

c)

Considerăm decizia optimă prin care starea $DS(a_1 \dots a_i, b_1 \dots b_j)$ este transformată într-o stare $DS(a_1 \dots a_{i'}, b_1 \dots b_{j'})$ cu ($i' < i$ și $j' \leq j$) sau ($i' \leq i$ și $j' < j$).

Distingem următoarele situații:

- 1 Dacă $a_i = b_j$ atunci $i' = i - 1, j' = j - 1$ și, aplicând principiul de optim, obținem $d[i, j] = d[i - 1, j - 1]$.
- 2 $DS(a_1, \dots, a_i, b_1, \dots, b_j)$ se obține prin **ștergere**. Rezultă $i' = i - 1, j' = j$ și, aplicând principiul de optim, obținem $d[i, j] = d[i - 1, j] + 1$.
- 3 $DS(a_1, \dots, a_i, b_1, \dots, b_j)$ se obține prin **inserare**. Avem $i' = i, j' = j - 1$ și, aplicând principiul de optim, obținem $d[i, j] = d[i, j - 1] + 1$. Din corolarul lemei precedente rezultă că această operație poate fi realizată numai dacă $i < j$.
- 4 $DS(a_1, \dots, a_i, b_1, \dots, b_j)$ se obține prin **modificare**. Avem $i' = i - 1, j' = j - 1$ și, aplicând principiul de optim, obținem $d[i, j] = d[i - 1, j - 1] + 1$.

$$d[i, j] = \min\{d[i - 1, j] + 1, d[i - 1, j - 1] + \delta, d[i, j - 1] + 1\}$$

unde

$$\delta = \begin{cases} 0 & , \text{dacă } a_i = b_j \\ 1 & , \text{dacă } a_i \neq b_j \end{cases}$$

d)

Initial: $p[0, j] = j, p[i, 0] = i$, pentru $i, j = 0, 1, 2, 3, 4$

Pas 1: $d[1, 1] = d[0, 0] + 1 = 1$ deoarece $\alpha[1] \neq \beta[1]$

Pas 2: $d[1, 2] = d[1, 1] + 1 = 2$.

...

Observatie: daca se da matricea d , atunci trebuie explicat (macar pe un exemplu) cum sunt calculate aceste valori.

